

Genfærd og tudser på Helms Apotek

Apotekeren fortæller om sit liv

Tekst: Paul Nielsen
Foto: Martin Ravn

HORSENS - Det er den skinbarlige sandhed: Den gamle søhelt Peder Skram går igen på Helms Apotek hver eneste nat - omend på skiftende tidspunkter. Ganske vist har ingen set ham. Til gengæld har mange gennem årene hørt hans magtfulde skridt.

Det gælder også den nuværende apoteker, Adam Helms' mor, så han har i hvert fald ingen grund til at betvivle påstanden.

Således konstateret, da vi forleden sad i et af den smukke, fredede bygnings mange rum for at tale om apotekerens 70 års fødselsdag på lørdag.

Lå i luften

Adam Helms blev cand. pharm i 1949. Det lå i luften, at han skulle gå apotekervejen. Han er den 6. i lige linie på dette felt. Som han siger:

- Jeg blev aldrig spurgt, om der var noget andet, jeg gerne ville være.

- Vort herlige gamle hus er fra 1736, og her er det så, Peder Skram begynder at komme ind i billedet.

I det år var herremanden på Urup indblandet i en handel med den daværende apoteker Jacob Schmidt. Det klarede han konsekvent ved at rive den øverste etage på Urup ned, så stenene herfra kunne føres til Horsens.

Peder Skram, der i sin tid ejede Urup, flyttede med til Horsens af samme årsag.

Adam Helms' apotekerbevilling udløber den 1. januar 1997 på grund af en aldersgrænse, der er nedlagt i loven. Men han bevarer bygningen og får så se, hvem der skal sidde på bevillingen.

Adam Helms erkender, at der påhviler én et stort ansvar, når man skal have med mediciner at gøre. Men samtidig er han i besiddelse af en speciel form for humor. Det er bl. a. smittet af på festlige taler, han har holdt i Horsens Borgerlige Skyttelaug, hvor han er æresmedlem.

- Også spændende, måske?

- Det mest spændende er nu forsvundet. Det går tilbage til dengang, vi selv lavede medicin.

- Det gjorde vi, da jeg overtog apoteket i 1952. Vi havde fuldt op at gøre i vort laboratorium, og det var sjovt. Det skete, at en læge gav os en speciel opgave, og så var det op til os at lave det præparat, han talte om. Den slags fandt vi altid ud af.

For øvrigt kan jeg tilføje, at vi sandelig også »opfandt« præparater, der blev almindeligt anerkendt. Senere er det så blevet sådan, at det hele skal laves på fabrik.

Vi lavede bl. a. magnyler og codimagnyler. Vi begyndte også at lave vitaminpiller på en speciel maskine, vi anskaffede os. Vi lavede i millionvis og blev en slags engrosled. Maskinen? Ja, den har vi endnu. Vitaminpillerne lavede vi i omkring femten år. Så fandt nogle på, at der skulle mineraler i tabletterne, og så stoppede vi.

Skrubtudser

- Der var engang...

- Ja, det er rigtigt. Der var engang, hvor vi også foretog graviditetsprøver. Det var før p-pillerens tid.

Til prøverne benyttede vi skrubtudser, vi havde gående i nogle rør i haven. og som blev fodret med regnorme af vores laboratoriekarl.

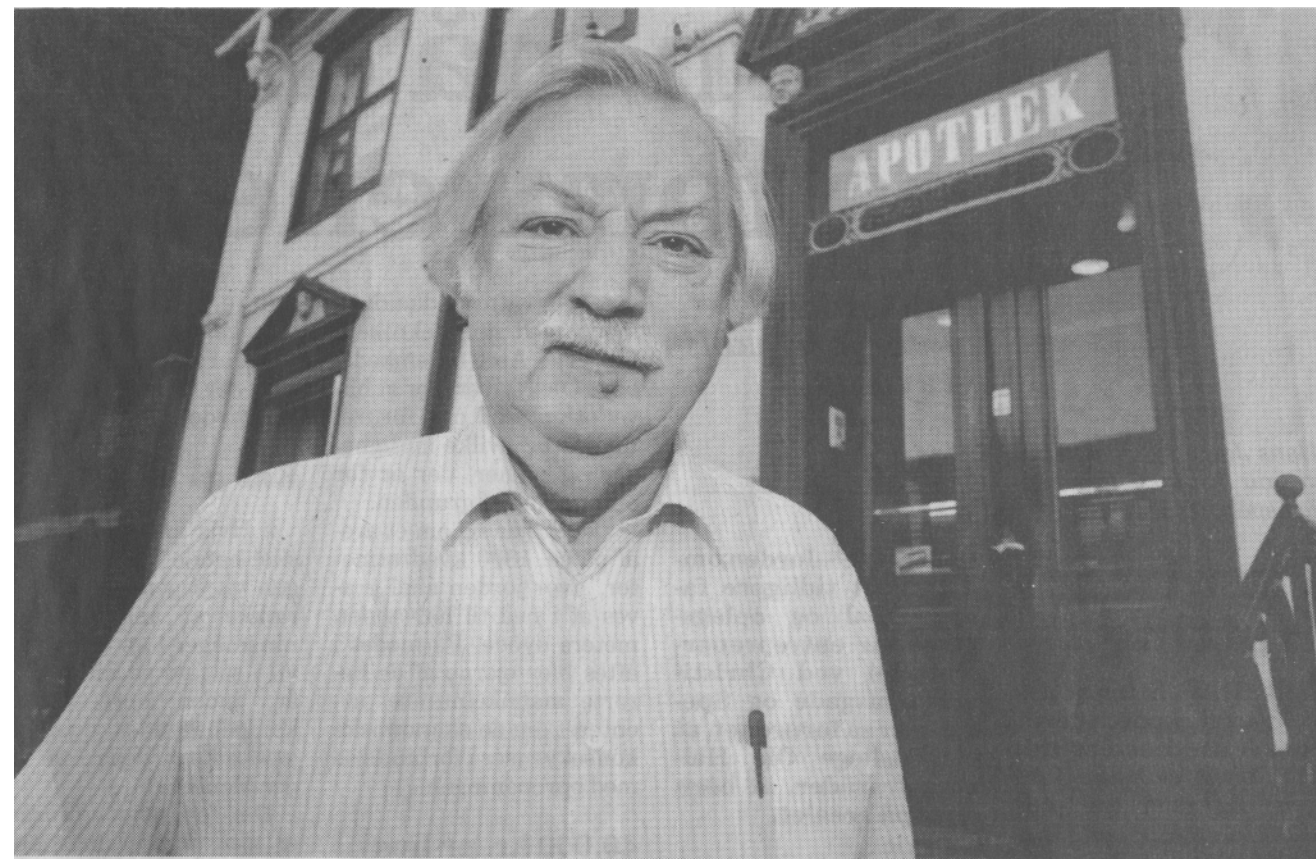
- Det var noget med, at skrubtudserne fik en indsprøjtning. Fandt vi på laboratoriet ud af, at der var sædceller, var pigen, vi lavede prøver for, gravid. Sådan.

Selvfølgelig varede skrubtudserne ikke evigt. For at skabe fornyelse indrykkede jeg en annonce om, at vi ville købe skrubtudser. Jeg husker, en dreng kom ind med en skotøjsæske og sagde, at han havde en skrubtudse. Da vi tog låget af forsvandt dyret i store spring, det var en frø.

- Næh så gik det bedre med de to, der havde fanget en hunskrubtudse og slæbte den i en snor i en bæk. Så myldrede han skrubtudserne til, og drengene afleverede en sæk med ca. 100 til apoteket.

Den historie lo vi af et stykke tid, men vendte å tilbage til det med ansvar.

- Selvfølgelig er det et stort ansvar at have med tingene at gøre, siger Adam Helms. Der er faktisk dobbeltkontrol på alt,

Apoteker Adam Helms har mange oplevelser at forælle om efter et langt liv på apoteket på Søndergade i Horsens.

så patienterne får det rigtige. Man skal sikre sig, at præparatet er det rigtige efter recepten, og at den rette dosering er angivet. Det er sådan noget, der kommer til at ligge i baghovedet hos os.

Særlig dosering

Nu anvender lægerne i vid udstrækning edb-udskrevne recepter. De passer næsten altid, men jeg husker da, at det af en recept fremgik, at patienten skulle have nogle tabletter, der skulle standse mælkeproduktionen hos

en kvinde, der lige havde født. Der var bare det ved det, at patienten viste sig at være en mand på 80 år! Jeg husker også, at der var givet en særlig dosering til en patient. På recepten stod, at hun skulle have en halv dråbe tre gange dagligt. Men hvad er en halv dråbe?

Når jeg ser tilbage, synes jeg, at jeg har haft en god tilværelse. Jeg kommer jo i forbindelse med mange mennesker, og det sker jævnligt, at der kommer folk, som spørger, om vi ikke kan finde et eller andet, der kan hjælpe dem. Det

gør vi ofte, og det er naturligvis kun det, der er receptfri.

- Hvad med det politiske?
- Jeg er aktiv indenfor Folkebevægelsen mod EF. Det må man da være. Jeg synes ikke, at Danmark skal blande sig i, hvad andre lande gør. Til gengæld skal de heller ikke blande sig i, hvad vi gør. Jamen, efterhånden er det jo sådan, at 90 procent af lovbestemmelserne kommer til os direkte syd fra - fra Bruxelles.

Så kan Folketinget nøjes med de ti procent, og det er

nok ikke de vigtigste. Den slags kan jeg ikke med. Jeg er kasserer i EF-modstandernes seer- og lytterforbund, og min hukommelse er også så god, at jeg i sin tid opstillede til byrådet for partiet De uafhængige.
- Jeg blev dog ikke valgt, og jeg må sige, at egentlig partipolitik ikke interesserer mig stort, tilføjer Adam Helms.
I anledning af fødselsdagen bliver der reception fra klokken 11.00 i et kælderlokale i apoteket.